

Joanna Oleszczuk

Muzeum Niepodległości w Warszawie

Gra miejska „Gabriel Narutowicz i Warszawa jego czasów”

W dniu 15 czerwca 2023 roku odbyła się gra miejska zatytułowana „Gabriel Narutowicz i Warszawa jego czasów”. Organizatorami wydarzenia były: Muzeum Niepodległości i Szkoła Podstawowa nr 88 im. Gabriela Narutowicza w Warszawie. Instytucje te współpracują z sobą od wielu lat. Młodzież ze Szkoły nr 88 bierze udział w wydarzeniach organizowanych przez Muzeum, w zajęciach edukacyjnych i innych formach aktywności, których celem jest pogłębianie wiedzy patriotycznej i świadomości obywatelskiej. Rok 2022 szczególnie obfitował w takie wydarzenia. Były one organizowane dla upamiętnienia setnej rocznicy śmierci pierwszego prezydenta odrodzonej Polski, przypadającej na dzień 16 grudnia 2022 roku.

Na rok przed tą datą, 16 grudnia 2021 roku, Rada Miasta Stołecznego Warszawy przyjęła stanowisko w sprawie ustanowienia roku 2022 – Rokiem Gabriela Narutowicza w Stolicy. W ramach obchodów Roku Narutowicza, przed Pałacem Przebendowskich/Radziwiłłów, czyli przed siedzibą główną Muzeum Niepodległości, w terminie od 6 grudnia 2022 roku do 29 marca 2023 roku, prezentowana była wystawa plenerowa „Gabriel Narutowicz (1865–1922) – pierwszy Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej. W stulecie wyboru i śmierci”. Wspominając te wydarzenia, należy przytoczyć kilka dat. W dniu 9 grudnia 1922 roku Zgromadzenie Narodowe dokonało wyboru Gabriela Narutowicza, dwa dni później odbyło się jego zaprzysiężenie na Urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Zaledwie pięć dni po złożeniu przysięgi, 16 grudnia 1922 roku Gabriel Narutowicz zginął od kuli zamachowca podczas otwarcia wystawy w galerii

„Zachęta”. Setna rocznica tych wydarzeń stała się impulsem do przygotowania wystawy upamiętniającej tę niezwykle ważną dla historii Polski osobę. Na ośmiu planszach zostały zaprezentowane zdjęcia i dokumenty pochodzące w większości ze zbiorów Muzeum Niepodległości. Przybliżały one karierę naukową i polityczną Gabriela Narutowicza zanim został prezydentem, omawiały krótki okres sprawowania przez niego najważniejszego urzędu w państwie, okoliczności tragicznej śmierci, a także przebieg uroczystości pogrzebowych. Wystawę zamykała część ukazująca przykłady działań mających na celu upamiętnienie pierwszego prezydenta, podejmowane w okresie II Rzeczypospolitej.

Uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 88 im. Gabriela Narutowicza w Warszawie uczestniczyli w finisażu wystawy, podczas którego w sali multimedialnej Muzeum zaprezentowany został film *Śmierć prezydenta* w reżyserii Jerzego Kawalerowicza. Biorąc udział w tym wydarzeniu, uczniowie mogli pogłębić swą wiedzę na temat nastrojów politycznych panujących w Polsce w pierwszych latach po odzyskaniu niepodległości oraz dokładniej przyjrzeć się okolicznościom śmierci patrona ich szkoły.

Podczas gry miejskiej „Gabriel Narutowicz i Warszawa jego czasów” uczniowie ze szkoły, której patronuje Gabriel Narutowicz, mieli okazję samodzielnie (pod okiem opiekunów) odkrywać miejsca związane z konkretnymi wydarzeniami, w których brał udział ten wybitny Polak, mogli też poszerzyć swą wiedzę o mieście, w którym żył, spojrzeć na współczesną Warszawę przez pryzmat tamtych wydarzeń, odbyć swego rodzaju podróż w czasie.... Gra miejska rozpoczęła się o godzinie 10.00 w sali multimedialnej Pałacu Przebendowskich/Radziwiłłów, gdzie kierownik Działu Edukacji Lech Marchlewski powitał gości, zaś edukatorka Magda Bilińska przedstawiła zasady gry. Małgorzata Zgagowska, która z ramienia Szkoły zajmowała się koordynacją wydarzenia, podzieliła uczniów na grupy. W grze wzięło udział 39 uczestników podzielonych na sześć drużyn, którymi opiekowało się sześciu opiekunów, a byli nimi nauczyciele ze Szkoły nr 88 i rodzice dzieci biorących udział w zabawie. Na kartach zgłoszeniowych uczniowie wpisali swoje nazwiska oraz nazwisko i kontakt do opiekuna, a także wymyśloną przez siebie nazwę grupy. Każda drużyna otrzymała kartę z zadaniami oraz mapkę z zaznaczonymi punktami, do których uczniowie mieli dotrzeć, by udzielić właściwych

odpowiedzi na pytania. Koordynacją grup wyruszających na spotkanie z przygodą zajmowała się edukatorka Joanna Oleszczuk.

Większość pytań była sformułowana w taki sposób, by odpowiedzi można było udzielić dopiero po dotarciu do danego punktu i zajęciu odpowiedniego stanowiska w konkretnym miejscu, dlatego ważne było dokładne czytanie poleceń. Przede wszystkim jednak chodziło o poszerzenie wiedzy lub zdobycie nowej. Uczniowie m.in. dowiedzieli się gdzie znajdował się i w jakim stylu był zbudowany pałac Brühla oraz jakie instytucje w nim się mieściły. Mogli przyrzeć się fasadzie budynku „Zachęty”, gdzie w 1922 roku został zamordowany Gabriel Narutowicz. Dowiedzieli się, w którym budynku mieściło się Ministerstwo Robót Publicznych, miejsce pracy ministra Narutowicza. Pytania dotyczące numerów autobusów do Belwederu i dekoracji architektonicznych przywołujących na myśl Salę Rycerską Zamku Królewskiego, miały na celu zapamiętanie miejsc, w których wystawiona była trumna z ciałem Gabriela Narutowicza i gdzie można było oddać ostatni hołd pierwszemu prezydentowi II Rzeczypospolitej. Odpowiadając na pytanie o miejsce jego pochówku, uczniowie mogli przy okazji dowiedzieć się, jakie znane osoby, które zapisały się w historii Polski, pochowane są w podziemiach archikatedry pw. Męczeństwa św. Jana Chrzciciela. Ostatnim punktem spaceru były

bulwary wiślane. Gabriel Narutowicz z wykształcenia był inżynierem hydrotechnikiem i zajmował się m.in. regulacją Renu oraz budował hydroelektrownie w Europie Zachodniej. Pytania o przedwojenny most Kierbedzia i współczesne warszawskie mosty na Wiśle miały na celu kojarzenie postaci Gabriela Narutowicza z inżynierią wodną.

Wszystkie drużyny, czyli „Poziomki”, „Maliny”, „Truskawki”, „Stokrotki”, „Smerfy” i „Avengers” wróciły do Pałacu Przebendowskich/Radziwiłłów po około dwóch godzinach z kompletem odpowiedzi. Poziom był bardzo wyrównany. Powracający ze spaceru, ogarnięci duchem rywalizacji uczestnicy gry miejskiej w pośpiechu przekraczali próg Muzeum, by nie utracić choćby jednej sekundy, gdyż zarówno poprawność udzielanych odpowiedzi, jak i czas były brane pod uwagę podczas sprawdzania prac. Finał gry miał miejsce około godziny 13.00, gdy wyłonieni zostali zwycięzcy. Na zakończenie wszystkim uczestnikom wręczono dyplomy, drużyna „Stokrotek” entuzjastycznie przyjęła do wiadomości informację o zwycięstwie!

Gra miejska „Gabriel Narutowicz i Warszawa jego czasów” zakończyła się sukcesem! Pogoda dopisała, uczestnicy dobrze się bawili. Główny cel został osiągnięty, uczniowie Szkoły Podstawowej nr 88 im. Gabriela Narutowicza w Warszawie poszerzyli wiedzę o patronie swojej szkoły.

Joanna Oleszczuk